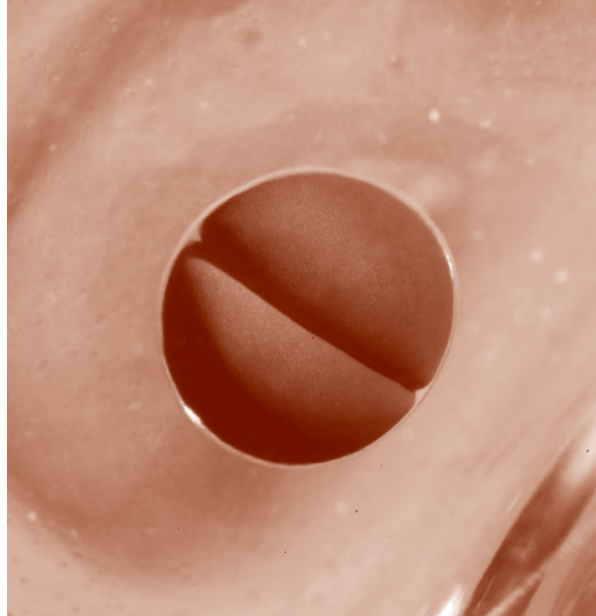

Nieuw leven

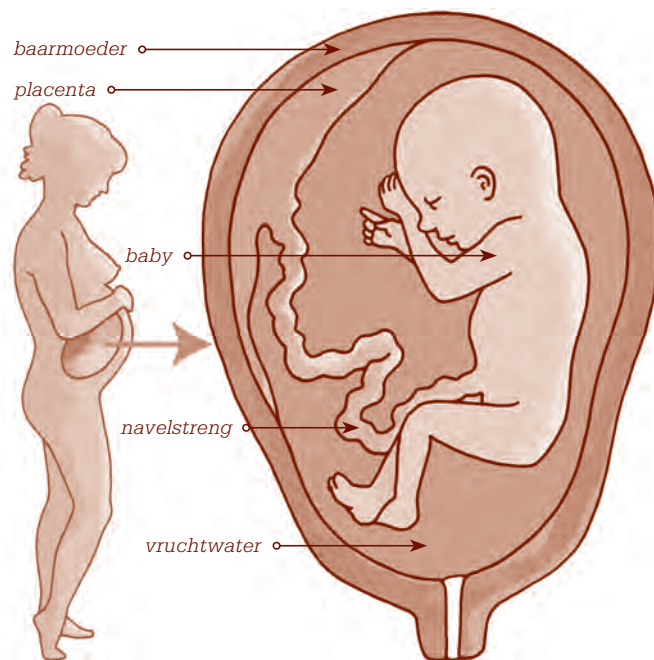
Les 1 Dieren planten zich voort

Als dieren met elkaar **paren**, krijgen ze jongen. We noemen dat **voortplanting**. Een mannetje heeft **zaadcellen** en een vrouwtje **eitjes**. Zaadcellen **zwemmen** naar een eitje en **bevruchten** het. Na de **bevruchting** deelt een eitje zich in **cellen**. Bij zoogdieren groeit een jong in de **baarmoeder**. Een vrouwtje is dan **zwanger**. Bij sommige dieren duurt de **zwangerschap** enkele weken, bij andere veel langer. Elk dier probeert op zijn eigen manier een geschikte **partner** te vinden. Veel dieren kiezen een eigen gebied, een **territorium**, om hun jongen groot te brengen.

Les 2 Hoera, het is een meisje!

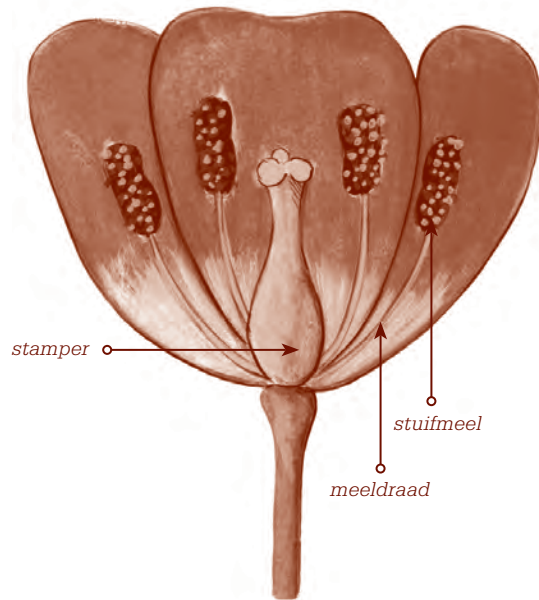
Ieder mens begint als een bevrucht eitje in de buik van de moeder. In het begin wordt een **baby** een **embryo** genoemd. Het embryo zit goed beschermd in een zak met **vruchtwater**. Met de **navelstreng** is het verbonden met de **placenta**. Hieruit krijgt de baby zuurstof en voedsel van de moeder. Als de geboorte begint, krijgt een moeder **weeën**. Als deze samentrekkingen van de buikspieren heftiger worden, **persen** ze de baby uit de buik. In de **puberteit** maakt je lichaam zich klaar voor de voortplanting. Dan veranderen ook je gevoelens en gedrag. En je krijgt steeds meer een eigen mening.

Les 3 Ook planten krijgen kinderen

Bij planten zitten de **voortplantingsorganen** in de **bloemen**. Onder in de **stamper** zitten de **eitjes**. Rond de stamper staan **meeldraden**. Die maken **stuifmeel**. Dit zijn **zaadcellen**. Een stuifmeelkorrel op een stamper groeit naar een van de eitjes. Daar vindt de **bevruchting** plaats. Voor hun voortplanting maken bloemen gebruik van insecten, zoals bijen. Die **bestuiven** de bloemen. Een bevrucht eitje groeit uit tot een **zaadje**. De stamper wordt een **vrucht**. Bloemen lokken insecten met **nectar**, opvallende kleuren en geuren. Bij sommige planten, zoals grassen, zorgt de **wind** voor de verspreiding van de stuifmeelkorrels.

Les 4 Op wie lijk jij?

Een aantal **kenmerken** of **erfelijke eigenschappen** erf je van je ouders. Ze liggen vast in je **genen**. Samen worden de **genen DNA** genoemd. Je kunt het DNA vergelijken met een handleiding. De genen zijn de **instructies**. Het DNA bestaat altijd uit één setje genen van je vader en één setje genen van je moeder.

Sommige **tweelingen** zijn uit één eitje ontstaan. Dat zijn **eeneiige** tweelingen. Ze hebben precies hetzelfde DNA.

Karaktereigenschappen zijn innerlijke kenmerken die je ook kunt erven, net als ziekten en afwijkingen en **talent**.

Niet alleen erfelijkheid, maar ook je **opvoeding** en omgeving spelen een belangrijke rol in wie je bent.

